

שהיא היתה בתחילה סוד בת המלך, שהוא סוד י' על אותיות הו"ה דהוי"ה, דהיינו שאז היא היתה עטרת ת"ת בסוד אשת חיל עטרת בעלה, וְכִלְיָן בַּאֲבָהֶן, ה' קִדְמָאָה בְּאַבְרָהָם. ה' תִּנְיִינָא בִּיצְחָק. ו' בִּיעֶקֶב. וְהִתּוּ י' יִישָׁא עַל־יִהוּ. אֶתְמַר, (איכה ה) נִפְלָה עֲטָרַת רֹאשֵׁנוּ כִּי הִנֵּה סוּד אוֹתִיּוֹת הו"ה דהוי"ה הם כלולים באבות החתומים בחג"ת, כי הנה אות ה' הראשונה היא בסוד אברהם החתום בחסד, ואות ה' השניה היא בסוד יצחק החתום בגבורה, ואות ו' הוא בסוד יעקב החתום בת"ת, וזו האות י' דמלכות היתה לראש עליהם, אמנם בעת הגלות נאמר נ'פלה ע'טרת ר'אשנו שהוא ר"ת נע"ר מאחר שהיא ירדה לבריאה ונתלבשה במטטרו"ן הנקרא נער[שמן]. וְאַמְתִּילוּ רַבָּנָן מְתָלָא, לְמַלְכָּא דִּהוּה לִיָּה עֲטָרָה עַל יְרִישִׁיהּ, וְאֵילָן יָאָה קִדְמִיָּה, אֶתִּיא לִיָּה שְׁמוּעָה בִּישָׁא, אֶרְמִי עֲטָרָה מֵעַל יְרִישִׁיהּ, ובזה המשילו חז"ל משל למלך שהיה לו עטרה על ראשו, ואילן נאה לפניו, וכאשר באה לו שמועה רעה הוא הסיר את עטרתו מראשו, דהיינו שלז"א היתה עטרת דמלכות לראשו ואילן יפה דיסוד, [שמן] וכאשר בא שמועת חורבן ביה"ק הוא הסירם בסוד 'השליך משמים ארץ'. וְכִמָּה דִּהִתּוּ י' עַל הו"ה. י' לְעֵילָא, אֶתְהִדָּר הוּה"י, י' לְתַתָּא ובזה מה

אור הרשב"י

במקומה מטטרו"ן הנער בסוד אי לך ארץ שמלכך נע"ר.
[שמן] דהיינו שהיסוד מייחד את זו"ן בסוד יאהדונה"י כמנין איל"ן.

[שמן] כדאיתא בשער הכוונות – דרושי תיקון חצות דרוש א' ובפ' נפלה עטרת ראשנו תכוין ר"ת נער והכוונה שתכוין כי השכינה הנק' ה"א אחרונה של ההוי"ה נפלה בעונותינו, וזהו מלת נפלה נפל ה' ונשאר

שהיה בתחילה אות י' דמלכות על אותיות הו"ה, שבזה י' דמלכות היתה למעלה, עתה בגלות הוא סוד הוה"י דהיינו שי' דמלכות למטה בסוד ירידתה לבריאה. **וּבְגִין דָּא אָמַר דָּוִד, (תהלים קיח) אָבֵן מֵאִסּוֹ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה מֵאֵת יְהוָה הִיתָה זֹאת** ומשום כך אמר נעים זמירות ישראל בתהילותיו 'אבן מאסו הבונים' והוא בעת הגלות, שזו השכינה שהיא שם ב"ן כאשר מתוסף בוא"ו דילה אות א' כמנין אב"ן, אותה מאסוה הבונים שהם הו"ק ולכן היא ירדה לבריאה, אמנם בגאולה הוא סוד 'היתה לראש פינה' כי מאת ז"א הנקרא הו"ה היתה השכינה הנקראת זאת בסוד עטרה לראשו בב"א.

הנה בזו הסלע דמלכות שהיא תורה שבעל פה ממנה הוא סוד נביעת סודות הנעלמים שבתורה שבכתב

קוּם רְעִיָּא מְהִימָנָא, טוֹל אֲבָנָא דָּא בִידָךְ, דְּאִתְמַר בְּהּ, (זכריה ג) עַל אָבֵן אַחַת שְׁבַעַה עֵינַיִם, לְתַבְרָא קְלִיפִין דְּאַגּוּזָא ואמר רשב"י קום רע"מ וטול את אב"ן דמלכות בידך, שבה נאמר 'על אבן אחת

שבעה עינים', דהיינו שיש לה שבעה עינים ונערות שעל ידם היא משגיחה על כל העולם, ועי"כ תקח ממנה כח בכדי לשבר את ד' קליפות האגוז שהם בסוד ד' קלי' המלבישות על השכינה (רמ"ק). **דְּהָא כְּמָה רוּעִים פְּרָנְסִי דָּרָא, אִתְפְּנְשׁוּ עַל הָאֵי אֲבָנָא, דְּאִיהִי סֵלַע דִּילָךְ, לְאַפְקָא מִיָּא מִתַּפּוֹן, דְּכֻלָּה דִּילָךְ מַעֲיִן הַחֲכָמָה** כי הרי כמה רועי פרנסי הדור התאספו על זו אב"ן דמלכות שהיא סוד הסלע שלך בכדי להוציא ממנה את מימי התורה, כי זו כלתך

השכינה היא מעיין החכמה תתאה דתורה שבעל פה השואבת אליה את מימי חכמת התורה שבכתב דז"א. **בְּהֵאֵי סָלַע, דְּנִבִּיעָא דִּילָהּ בְּאוֹרֵייתָא, בְּרִזִּין סְתִימִין לִית סוּף. וְעָלָה אֶתְמַר, (איוב כח) וְהִחֲכַמָּה מֵאִין תִּמְצֵא** כי הנה בזו הסלע דמלכות שהיא תורה שבעל פה ממנה הוא סוד נביעת סודות הנעלמים שבתורה שבכתב שאין להם סוף, כי עליה נאמר 'והחכמה מאין תמצא', דהיינו שחכמת התורה היא מהכתר הנקרא אין שאין לו סוף.

כל תוקף עיון ההלכה של החכמים הוא בכדי לשבר ולהכניע את הקלי' למעלה **וְכָל תּוֹקֶפָא דִּלְהוֹן לְאַעֲבְרָא קְלִיפָה דְּלַעִילָא** והנה כל תוקף עיון ההלכה של החכמים הוא בכדי לשבר ולהכניע את הקלי' למעלה[שמח],

אור הרשב"י

הקושיות שהם בהלכה שלא יובנו תירוציהם כ"א בקושי ובדוחק גדול כנודע ואמנם עסק התורה ממש אינו העיון רק קריאת התורה בעצמה בארבע דרכיה שהם ר"ת פרד"ס כנודע. וכמו שמי שרוצה לאכל האגוז צריך תחלה לשבר קליפותיה כן צריך להקדים העיון בתחלה. והיה מורי ז"ל אומר כי מי ששכלו נדק ודק וחריף לעיין ההלכה בשעה או על הרוב בשתי שעות ודאי הוא שטוב לו מאד שיטרח שעה או שתי שעות בתחילה בעיון לסיבה הנזכרת. אבל מי שמכיר בעצמו שהוא קשה העיון וטורח בו זמן הרבה עד שיעיין ההלכה לא טוב הוא עושה ודומה למי שמשבר כל היום אגוזים ואינו אוכל מה שבתוכם ויותר טוב לו שיעסוק בתורה עצמה

[שמח] ובענין זה איתא בשער המצות – פרשת ואתחנן וז"ל: גם בענין עסק ההלכה בעיון עם החברים ראיתי למורי זלה"ה מתנכר כארי בכח בעת שהיה עוסק בהלכה עד שהיה נלאה ומזיע זיעה גדולה. ושאלתי את פיו מדוע טורח כ"כ והשיב לי כי הנה העיון לשבר הקלי' שהם הקושיות שיש בהלכה ההיא שאין מניחים לאדם להבין אותה ולכן צריך האדם לטרוח ולהתיש כחו אז כי לכן נקראת התורה תושיה שמתשת כחו של העוסק בה ולכן ראוי לטרוח ולהתיש כחו בהיותו עוסק בהלכה.

גם בענין הפלפול ועיון ההלכה היה מורי זלה"ה אומר כי תכלית העיון הוא לשבר הקליפות שהם הקושיות כי הם גרמו לאותם

וְכִד מָטֵן לְקְלִיפָה תִנְיִנָא, דְּאִיְהִי תְקִיפָא, אִיְהִי קִשְׁיָא
 לֹון וּכְאִשְׁרֵהֶם בָּאִים לְקְלִיפָה הַשְּׁנִיָּה וְהַקְּשָׁה שֶׁל הָאֲגוּז, שֶׁהֵם בְּסוּד קוּשִׁיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁקְּשָׁה
 לָהֶם לְשׁוּבָרָם וּלְתַרְצָם, וּמִחָאן בָּהּ כָּל יוֹמִיהוֹן בְּלָהוּ, בְּלִישְׁנָהוֹן
 דְּאִינֹון תְּקִיפִין בְּפִטְיִשִׁין, וְלִית לֹון רִשׁוֹ לְאַפְקָא מִינָהּ
 מִיָּא אִזּוּ בִּזְה מְכִים בְּאוֹתָהּ קוּשִׁיא כָּל הַחֲכָמִים בְּכָל יְמֵיהֶם בְּלִשְׁוֹנָם, מֵאַחֵר שֶׁהִיא חֲזָקָה
 בְּפִטְיִשִׁים בְּכַדִּי לִישְׁבָּה, וְאִין לָהֶם רִשׁוֹת וִיכּוּלַת לְהוֹצִיא מִמֶּנָּה אֶת הַמִּים שֶׁל הַבִּנְת הַהִלְכָה
 כְּרֵאוּי אֵלָא הִיא עוֹלָה בְּתִיק"ו. אֵלָא אֵלִין טַפִּין דְּנַפְקִין עַל יָדָהּ,
 בְּזִמְנָא דְּאִתְמַר בָּהּ, (בְּמַדְבָּר כ) וַיֵּךְ אֶת הַסֵּלַע בְּמַטְּהוֹ

אור הרשב"י

בְּדִינִין וּבְמַדְרָשִׁים וּבְסוּדוֹת. וְאִמְנָם מוֹרֵי ז"ל
 הִיָּה מַהִיר וְקַל הָעֵיּוֹן בְּתַכְלִית וְרוֹב הַפְּעָמִים
 הִיָּה מַעֲיִין בְּכָל הַלְכָה וְהַלְכָה שֶׁשֶּׁה דְּרָכִים
 שֶׁל פֶּלְפּוֹל כִּנְגַד שֵׁשֶׁת יְמֵי הַחוּל וְאַח"כּ הִיָּה
 מַעֲיִין דֶּרֶךְ שְׁבִיעִי ע"ד הַסוּד כִּנְגַד יוֹם הַשַּׁבָּת
 שְׁאִין בּוֹ קְלִיפּוֹת.
 וּכְדֵאִיתָא בְּשַׁעַר רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ דָּף ט' עֲמוּר
 א' גַּם א"ל מוֹרֵי ז"ל. כִּי שֶׁרֶשׁ הַכֹּל לַעֲנִין
 הַשְּׁנָה. הוּא הָעֵיּוֹן בְּהַלְכָה. וְא"ל כִּי הַטַּעַם
 הוּא, כִּי הֵנָּה עֲנִין עֵיּוֹן הַהִלְכָה, הוּא שִׁיכּוּין
 הָאָדָם שִׁישׁ קְלִיפַת הָאֲגוּז הַחוּפֶּפֶת עַל
 הַמוֹת. שֶׁהוּא עֲנִין הַקְּדוּשָׁה. וְזוֹ הַקְּלִיפָה.
 הִיא עֲנִין הַקּוּשִׁיא שִׁישׁ בְּהַלְכָה הִיא. כִּי
 הַקְּלִיפָה חוּפֶּפֶת עַל הַהִלְכָה. וְאִינָה מְנִיחָה
 אֶל הָאָדָם שִׁיבִין אוֹתָהּ. וּכְאִשְׁרֵהֶם הָאָדָם
 מִתְרִץ הַקּוּשִׁיא הִיא. יְכוּין לְשַׁבֵּר כַּח
 הַקְּלִיפָה. וְלַהֲסִירָהּ מַע"ג הַקְּדוּשָׁה. וְאִזּוּ

יִתְגַּלָּה הַמוֹת שֶׁהוּא הַהִלְכָה. וְנִמְצָא. שֶׁאִם
 אִין הָאָדָם מִתְמִיד לַעֲיִין וּלְשַׁבֵּר הַקְּלִיפּוֹת.
 אִיךְ יִתְגַּלָּה לוֹ הַמוֹת. שֶׁהֵם רְזִי הַתּוֹרָה
 וְחִכְמַת הַקְּבֵלָה, וְלִכּוֹן צָרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל מְאֹד
 לַעֲיִין. וְלִכּוּין בְּכוּוֹנָה זֹאת שְׁבִיאָרְנוּ. וְשִׁמְעַתִּי
 מִמוֹרֵי ז"ל שֶׁהִיא תְּמִיד מַעֲיִין שֶׁשֶּׁה פִּירוּשִׁים
 שֶׁל פֶּשֶׁט בְּהַלְכָה. וּפּו' הו' ע"ד הַסוּד. בְּסוּד
 שֵׁשֶׁת יְמֵי הַחוּל, וְהו' הוּא יוֹם שַׁבָּת. וְאִמְנָם
 א"ל מוֹרֵי ז"ל. שֶׁהָאָדָם שְׁאִינוּ קַל הָעֵיּוֹן.
 וְצָרִיךְ לְטָרוּחַ מְאֹד בַּעֲיּוֹן. עַד שִׁיפִיק
 מִבּוֹקְשׁוֹ. אִין רְאוּי לוֹ שִׁיתְבַּטֵּל מִעַסְק
 הַתּוֹרָה. בְּשִׁבִּיל הָעֵיּוֹן. וְיֹוֹתֵר טוֹב לוֹ.
 שִׁיעֲסוֹק בְּדִינִים. וּבְמַרז"ל. וְכִיּוּצָא. אֲבָל מִי
 שֶׁהוּא קַל הָעֵיּוֹן, וְאִינוּ צָרִיךְ טוֹרַח רַב. צָרִיךְ
 שִׁיטְרַח שְׁעָה אוֹ שְׁתֵּים בְּכָל יוֹם בְּלִבָּד
 בַּעֲיּוֹן. וְאַח"כּ יַעֲסוֹק בְּתוֹרָה כְּנו'. בְּשִׁאֵר
 הַיּוֹם. אֲבָל לֹא יִתְמִיד כָּל הַיּוֹם בַּעֲיּוֹן.